

ע"פ 5974/15 - המערער: עמוס אבלסיס נגד המשיבה: מדינת ישראל

בבית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פליליים

ע"פ 5974/15

לפני: כבוד השופט ס' ג'ובראן

כבוד השופט ח' מלצר

כבוד השופט צ' זילברטל

המערער: **עמוס אבלסיס**

נ ג ד

המשיבה: **מדינת ישראל**

ערעור על גזר דיןו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו מיום 20.7.2015 בת"א 25192-01-15 שנitin על ידי כבוד השופט ד' רוזן

תאריך הישיבה: **י"א בתמוז התשע"ו** (17.7.2016)

בשם המערער: **עו"ד איל שמחוני**

בשם המשיבה: **עו"ד שאול כהן**

פסק דין

השופט ס' ג'ובראן:

עמוד 1

1. לפנינו ערעור על גזר דין של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (השופט ד' רוזן) בת"פ 25192-01-15 מיום 20.7.2015, במסגרתו הושת על המערער עונש של 45 חודשים מאסר לrixio בפועל; 15 חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירות אלימות פיזית כלפי גופו של אדם לפי סעיפים 348 ו-402 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); קנס בסך 1,000 ש"ח; ופיצוי למתלוונת בסך 1,000 ש"ח.

כתב האישום והכרעת הדין

2. נגד המערער ונאשם נוספת (להלן: נאשם 2; וביחד: הנאשמים) הוגש כתב אישום המתוקן, המיחס להם עבירות של שוד בנסיבות חמורות, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; וקשרית קשר לביצוע פשע (ריבוי מקרים), לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין.

על פי עובדות כתב האישום המתוקן, עובה ליום 28.12.2014 הנאשמים קשו קשר לביצוע שוד (להלן: הקשר). במסגרת הקשר ולשם קידומו, הנאשמים הגיעו לסניפי בנק שונים וatzptoo על לקוחות הבנקים. ביום 5.1.2015 בשעה 12:47 לערך, הנאשמים הגיעו רכובים על קטנו לבנק הפוליטים בעיר בת-ים. באותו העת, שהתה בבנק המתלוונת, ילידת 1948. המתלוונת יצאמה מהבנק והנאשמים עקבו אחריה עד שנכנסה לבניין ברחוב יוסף גורא, שם המתינה למלחת שהיא אוחזת בתיק ובו 1,600 ש"ח, 1,000 ש"ח, ופלאפון נידי. בהמשך לכך, המערער ירד מהקטנו וצעד בעקבות המתלוונת, בעוד הנאשם 2 המתין על הקטנו. כשהמתלוונת נכנסה למילחת, היא הבחינה במערער רץ לכיוונה כשהוא חbos בקסדה שחורה ועוטה לידו כפפות. המערער מישך בכוח את תיקה של המתלוונת עד שרצועותיו נקרעו, נטל את התקיק ונמלט מהמקום יחד עם נאשם 2. כתוצאה מהמעשים, המתלוונת נפלה ונגרמו לה חבלות באגן שמאל.

גזר הדין של בית המשפט המחוזי

3. לקרה תום פרשת התביעה, המערער הודה בעבירות המיחסות לו בכתב האישום המתוקן והורשע על פי הודהתו, ביום 20.7.2015 בית המשפט המחוזי גזר את דין של המערער. בגין דין, בית המשפט המחוזי עמד על הערכ החברתי שנפגע מביצוע העבירה ועל מידת הפגיעה בו, על הנסיבות הקשורות בביבואה ועל מדיניות הענישה הנהוגה. בית המשפט קבע כי הערכ המוגן שנפגע במעשה של המערער הוא שלום הציבור וביטחונו, וכי ערך זה נפגע בצורה בוטה. כן הדגיש בית המשפט המחוזי כי המתלוונת נפגעה כתוצאה מהמבחן עם המערער, וכי המקלה התרחש לאחר מספר ימים בהם הנאשמים הסתובבו וחיפשו קרבן לביצוע העבירה. באשר למדיניות הענישה הנהוגה במקרים דומים, בית המשפט המחוזי מצא כי קשת הפסיקה הנהוגת היא רחבה, וניתן למצוא עונשים לכאן ולכאן. בהתחשב בשיקולים אלו, בית המשפט המחוזי העמיד את מתחם העונש ההולם על בין 40 ל-70 חודשים מאסר.

4. על מנת לקבוע את העונש המתאים לערער, בית המשפט המחוזי ללח בחשבון מספר נסיבות לקללה וביניהן הודהתו של המערער וליקחתו אחראות על המעשים – אף שזו נעשתה לאחר שהעידו מרבית עדי התביעה; הגעתו משופחה נורמטיבית; והיותו אב לארבעה ילדים. מנגד, בית המשפט המחוזי התייחס לעברו הפלילי המכבד. לנוכח האמור, בית המשפט המחוזי גזר את עונשו של המערער כאמור בפסקה 1 לעיל.

5. המערער טוען בערעורו כי בית המשפט המחויז שגה בגזרת דין והטיל עליו עונש המחריר עמו יתר על המידה. עיקר טענותיו של המערער מתמקדות בטענה שבין עונש המאסר שהושת עליו לבין עונש המאסר שהוטל על נאשם 2. לשיטתו, אף שעלה שניים נגזר עונש של 45 חודשים מאסר לרייצוי בפועל, העונש שהוטל עליו חמור ממשמעות מסוים שבית המשפט המחויז הפעיל באופן חופף לנאשם 2 שני עונשי מאסר מותנה בן 8 חודשים. זאת ועוד, המערער טוען כי בית המשפט המחויז נתן משקל יתר לעבורי הפלילי, וזאת בפרט בכך העובדה שבעת ביצוע העבירות עמדו לחובת נאשם 2 שני מאסרים מותניים.

6. המשיבה, מנגד, טוענת כי יש לדוחות את הערעור. לשיטתה, העונש שנגזר על המערער הולם את חומרתן של נסיבות המקירה שעוניין שוד אלים של אישה מבוגרת, ואני מצדיק התערבות. באשר לטענות המערער ביחס לעונש שהושת על נאשם 2, המשיבה מדגישה את הפעורים שבין שני הנאים, וביניהם: א) העובדה שהמערער הוא זה שביצע פיזית את השוד, בעוד נאשם 2 המתין על הקטנווע; ב) גלו הצער של נאשם 2 (24) ופער הגילאים ביןו לבין המערער; ג) הודהתו המוקדמת של נאשם 2; ג) מעבורי הפלילי המכבד של המערער.

דין והכרעה

7. דין הערעור להידחות. הלכה ידועה היא שלא בנקל תערבע ערכאת הערעור בעונש אותו גזרה הערכאה הדינונית, וכי ההתערבות שומרה לאותם מקרים חריגים בהם נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או כאשר העונש שנגזר חורג במידה קיצונית ממדיניות הענישה הנהוגת במקרים דומים (ראו: ע"פ גולани נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (28.3.2016); ע"פ 1072/15 שנייס נ' מדינת ישראל, פסקה 41 (10.11.2015)). לאחר עיון בגזר דיןו של בית המשפט המחויז ובהתודעה הערעור, ולאחר שמיית הצדדים בפנינו, הגיעו למסקנה כי המקירה שלפנינו אינה נמנה על אותם מקרים חריגים המצדיקים התערבות, כפי שיפורט להלן.

8. המערער הורשע יחד עם נאשם נוסף בעבירה של שוד, שבוצע בצהרי היום באישה קשישה, תוך הפעלת כוח מסיבי לשם השגת תיקה. המערער עקב אחר המתלוננת ביציאתה מהבנק, ארבע לה ברחוב ותקף אותה כשאין יכולתה להtagונן מפניו. הוא משך את תיקה בחזקה חרף התנגדותה וצעקותיה, והפילה ארצתה כך שהסביר לה פגיעה בגין שmeal. ברוי כי מעשיו של המערער לא נעשו באקראי או מתוך אובדן עשתונות רגעי, אלא לאחר הליך תכנון מוקדם וממושך, במסגרתו זיהו המערער ונאשם 2 את המתלוננת כטרף קל. מעשיו של המערער מהווים ניצול ציני של פעריו הכוחות הפיזיים ביניהם לבין המתלוננת, ובית משפט זה עמד לא אחת על חומרתן של עבירות השוד, בפרט עת הן מופנות כלפי קשישים וחסרי ישע. כך, למשל, עמדתי על הדברים בע"פ 3307/08 מדינת ישראל נ' טועני (4.3.2009):

"עבירות השוד, ובמיוחד כשבירות אלמוּ מופנות כנגד קשישים, הינה רעה חוליה שחובה על בתי המשפט לעקור משורש. הפניה דזוקא לאוכלוסייה חלה, אוכלוסית הקשישים, מתוך תקוות כי אוכלוסייה זו לא תוכל להגן על עצמה, משקפת אנטישחרתיות עמוקה ומגלמת בתוכה אכזריות ואדיותות לחומרת הפגיעה הנגרמת לקורבן העבירה" (וראו גם: ע"פ 2116/12 פלוני נ' מדינת ישראל (22.10.2014); ע"פ 2835/12 הוידי נ' מדינת ישראל (21.3.2013)).

במה שכך, יש לציין את המגמה העקבית בפסקאותו של בית משפט זה בעבירות המשלבות שוד ותקיפת זkid - המבכרת את עקרונות הגםול וההרעה על פני שיקולי הענישה האחרים (ראו: 7098/15 אבנזה נ' מדינת ישראל נ' פסקה 10 (15.2.2016); ע"פ 5881/14 ביאר נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (26.7.2015); ע"פ 5931/11 עבדוליב נ' מדינת ישראל, פסקה 19 (22.10.2013); ע"פ 5467/12 מדינת ישראל נ' חסין, פסקה ט' (23.10.2012); ע"פ 8788/08 זiad נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (7.4.2011)). בנסיבות אלה, נחה דעתנו כי העונש שהושת על המערער הולם את נסיבות העונה והמעשה ואין כל מקום להתערב בו.

9. כך גם אין בידינו לקבל גם את טענת המערער אודות הפער בענישה בין לנאים 2. כמובן, עקרון אחידות הענישה עשוי להיות נימוק להקלת בעונשם של מי שהורשו ייחד עם אחרים, אך גזרו עליהם עונשים באופן שלא הולם את מידת מעורבותם באותה פרשה פלילית (ראו: ע"פ 3678/14 גית נ' מדינת ישראל, פסקה 13 (21.7.2015); ע"פ 7907/14 ואזנה נ' מדינת ישראל (22.2.2015)). כך למשל, קבע השופט י' דנציגר בע"פ 2580/14 חסן נ' מדינת ישראל (23.9.2014):

"עקרון אחידות הענישה הוא עקרון יסוד במשפט הפלילי אשר נועד להבטיח שוויון בפני החוק ולמנוע שרירות בענישה...עקרון זה מקבל משנה חשיבות כאשר מדובר בנאים שונים המורשעים בגדרה של אותה פרשה. במצב דברים זה מצד עקרון אחידות הענישה בהטלת עונשים דומים על מי שביצעו מעשים דומים וכן בשמירה על יחס של שקלות בין מבצעיהם של מעשים הנבדלים זה מזה במנויים, חומרתם או בנסיבות האישיות של המבצע" (שם, פסקה 19).

במקרה שלנו, מצאנו כי יש בהבדלים שבין המערער לנאים 2 כדי להוכיח את הפער עליו מלין המערער בערעורו. כאמור, המערער הוא זה שרצה ליכויו של המתлонנט, משך כוח בתיקה והפילה על הרצתה, בעוד לנאים 2 המתון בקטנו. בנוסף, לנאים 2 הודה במעשים ולקח עליהם אחריות לפני שמייעת הוכחות, ובכך חסר זמן שיפוטו והבאת עדים. כמו כן, יש לזכור בחשבון את העובדה המערער בן 40, להבדיל מנאים 2 אשר נמצא בשנות העשרים המוקדמות לחייו. עודYZ, צוין, כי לנאים 2 נעשה כלכליות על ידי חילוט הקטנו ששימש לעבירה. אשר על כן, דין הערעור להידוחות.

10. סוף דבר, הערעור נדחה.

נתן היום, ו' באב ה'תשע"ו (10.8.2016).

שפט

שפט

שפט